

- vier

KRIGSOMRÅDE:
Politiets egne bilder
viser hvor dramatisk
situasjonen i Kosovo var.
Biler er nedbrent og bolig-
blokkene totalskadd.

ikke ute etter å skape helter

I all hemmelighet har norsk politi utsatt seg selv for livsfare mens de har reddet hundrevis av liv i Kosovo. Nå forteller personer fra Team Six om frykten for å død, og viktigheten av å ha væpnet norsk politi i skarpe oppdrag i utlandet.

AV THOMAS BERG

Politipersonell fra blant annet Beredskapstroppen har siden 1999 hatt internasjonale oppdrag i Kosovo under tilnavnet Team Six, og de har gjort en formidabel innsats. For mens Forsvaret til stadighet blir nevnt når det har gjort en innsats utenlands, blir politiets sjeldent nevnt.

— Vi er ikke ute etter å skape helter, men vi ønsker å gi kreditt for den gode jobben som gjøres av norsk politi internasjonalt. Det har gjennom årene blitt gjort mye godt politiarbeid av polititjenestemenn fra Norge i FN-oppgaver, sier leder for Beredskapstroppen i Norge, Anders Snortheimsmoen.

Beredskapstroppen har til enhver tid mannskaper på Team Six. Disse har på grunn av sin innsats og kompetanse blitt

ledere eller nestkommanderende for sine tropper i krigsområdene.

Ekstremt farlig

Få personer i politi-Norge eller landet for øvrig kjenner til den enorme innsatsen og det ekstremt farlige arbeidet som Team Six har utført i samarbeid med FN.

For første gang i historien uttaler personell fra Team Six som har vært med på skarpe oppdrag i Kosovo seg til media.

Kravet for å komme inn i Team Six er at personene må ha bakgrunn fra antiterrorpolitiet.

— Jeg har ingen problemer med å innrømme at arbeidet vi har utført i Kosovo er farlig. Men det er også viktig å få frem at dette er basert på frivillighet, og med sikker-

het prioritert så langt det lar seg gjøre i slike oppdrag, forklarer Snortheimsmoen.

Flere personer Politiforum har vært i kontakt med, som har vært en del av Team Six, bekrefter at arbeidet som norsk politi gjør er viktig med tanke på oppdrag som også kan utføres her i landet. Både når det gjelder erfaring, og ikke minst med tanke på hvordan ulike situasjoner skal løses.

— Effektene av jobben vi gjør i Kosovo er stor. Ikke minst med tanke på at vi utfører en rekke høyrisikooperasjoner, samt at vi ivaretar vår egen utvikling gjennom det internasjonale samarbeidet innad i gruppen. Erfaringen vi får er uvurderlig, understreker Snortheimsmoen.

thomas.berg@politiforum.no

Les om politiets egne opplevelser

Tre døgn i helv

Foto: Beredskapstroppen

Kuler og granater haglet rundt hodet på Ola i utkanten av byen Mitrovictja. Men han er ikke alene om å ha avfyrt skudd eller blitt beskyttet i tjeneste i regi av Team Six.

AV THOMAS BERG

Til sammen har et antall personer med bakgrunn fra Beredskapstroppen frivillig hatt tjeneste i Team Six i Kosovo. Ola var sjef for Team Six i perioden fra januar 2004 til juni 2004. Hans historie er sterk.

— Jeg husker spesielt godt tre dager i mars som utspilte seg som et rent helvete. Det er det mest krevende oppdraget jeg hatt.

Ute av kontroll

Det hele startet en onsdag morgen i mars 2004. Ola og hans menn, totalt ni personer, var i området rundt byen Caglavica i Kosovo. De fikk en telefon fra annet FN-personell

som bodde i en høyblokk inne i Pristina etter at det hadde startet opptøyer. Kosovoalbanere hadde som mål å utradere en boligblokk hvor både serbere og FN-personell oppholdt seg.

— Situasjonen hadde begynt å utarte seg. Kosovoalbanere var allerede i gang med å sette fyr på bygningen, samtidig som de også avfyrt skudd mot oss. Jeg tolket situasjonen slik at vi måtte trekke oss tilbake, for dette kunne gått virkelig galt. Men etter at beslutningen var tatt, fikk jeg en telefon fra en FN-ansatt som befant seg i blokka. Han sa at vi måtte komme tilbake for å hjelpe dem.

Situasjonen var ute av kontroll, og vi var

de eneste som kunne hjelpe til med å evakuere, sier Ola.

Team Six kjørte de ikke pansrede biler i den første turen på vei inn i boligområdet, og både frontruter og sideruter på kjøretøyene ble knust. Rundt sto biler i fyr og flamme

— Situasjonen hadde begynt å utarte seg. Kosovoalbanere var allerede i gang med å sette fyr på bygningen, samtidig som de også avfyrt skudd mot oss.

Reddet liv

Ola er ikke i tvil om at Team Six reddet et sted mellom 50 og 60 personer den dagen. Mens granater og skudd haglet rundt hodene på Team Six, var Ola mest opptatt av å redde personene som befant seg inne i blokka.

— Jeg tenkte ikke så mye på meg selv. Det var så intenst at vi kunne mistet mannskaper i denne situasjonen. Jeg

ete

FLAMMEINFERNO:
FN-kjøretøyene som Team Six satt i, var bare få meter unna en bil som nettopp hadde eksplodert.

innrømmer at jeg ved flere ganger trodde at dette var det siste jeg gjorde, sier Ola.

De to dagene som fulgte var omtrent like hektiske, og ifølge Ola var det nærmest et under at ingen mistet livet i operasjonen.

I ettertid, etter å ha fått situasjonen på avstand, har han innsett at han befant seg i et brennende inferno av granater og kuleskudd som kunne endt i en katastrofe. Den eneste synelige skaden Team Six fikk den skjebnesvangre dagen var en granatsplint i en arm. Det kunne endt atskillig verre. Andre norske FN-ansatte under opptøyene gjorde også en stor innsats.

Snikskytttere

Helge var med i den første kontingenten fra Norge som representerte Team Six i Kosovo fra februar 2000 til februar 2001. I løpet av

det året hadde han om lag 60 operasjoner.

Han karakteriserer de krigsherjede områdene i det tidligere Jugoslavia som et vepsebol som var totalt uoversiktlig og hvor mulighetene for å bli beskyttet av

snikskytttere absolutt var til stede. Ingen nordmenn har blitt skadet mens de har tjenestegjort for Team Six.

Team Six har utøvende politimyndighet.

— Vår oppgave gikk ut på det samme som vi gjør i

Norge. Jeg tenker på pågrepelse av kriminelle og gisselredning, sier Helge og legger til:

— Vi får bekreftet for oss selv at arbeidet vi gjør er bra. Norsk politi holder et høyt nivå, og da tenker jeg ikke bare på personell som har vært med i Team Six, men generelt, sier Helge.

thomas.berg@politiforum.no

– Heltedåd av dimensjoner

Politiet er ikke kjent for å skryte av egen innsats. Men nå går politidirektør Ingelin Killengreen ut og gir offentlig ros til Team Six. – De har gjort en heltedåd av dimensjoner, sier Killengreen.

Politidirektøren er tydelig på hvor viktig det er at norsk politi er med på oppdrag i utlandet.

— Det er klart at den type fredsbevarende tjeneste som norsk politi i FN-tjeneste er med på, er viktig for norsk politis arbeid hjemme, spesielt med tanke på konflikt-håndtering, bekjempelse av organisert kriminalitet og terrorisme. I tillegg gir tjenesten verdifull informasjon om grenseoverskridende kriminalitet som kan ha forgreninger til Norge, sier politidirektøren.

Killengreen er enig med Anders Snortheimsmoen i at det er viktig for norsk politi å være en del av internasjonale, skarpe oppdrag for å styrke kvaliteten på politiet her hjemme.

— Situasjonen som det refereres til, er ekstrem, og det er heldigvis sjelden norsk politi i utenlandstjeneste blir stilt overfor slike utfordringer. Det gjelder også Team Six. Men det er viktig å understreke at tjenestemennene gjorde en enestående innsats og at det ikke er tvil om at de satte sine egne liv i fare for å berge andre, understreker Killengreen.

Ifølge Killengreen er det først og fremst av sikkerhetsmessige årsaker at innsatsen til Team Six ikke har blitt kommentert tidligere.

— Vi må alltid tenke sikkerhet i første omgang, og det fører til at det kan være vanskelig å kommentere tjenestemenns innsats – i alle fall så lenge de fortsatt er ute i oppdrag. Norsk politi bor sammen med lokalbefolkningen og er lett identifiserbare. Det sier seg selv at de vil kunne bli utsatt for represalier dersom man ikke er forsiktig med hensyn til identifisering og beskrivelse av oppdrag de har utført.

— Men jeg innrømmer at dette er et stort dilemma for oss, særlig fordi det er mye medieomtale om Forsvarets innsats. På grunn av tjenestens art er våre folk mer sårbare, men vi har minst like mye å være stolt av som våre kolleger på militær side, konkluderer Ingelin Killengreen.